VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Muistio

12.6.2026

VN/26860/2023
VN/26860/2023-VM-30

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta. Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädännön valmisteluvaiheessa tunnistetaan tiedonhallintaan kohdistuvien säännösten vaikutukset viranomaisten toimintaan ja että arvioinnin perusteella voidaan ryhtyä suunnittelemaan kohdealueen tiedonhallinnan muutoksia tarkemmin. Arvioinnin avulla lainvalmistelussa tunnistetaan nykytila ja suoritetaan arvio tavoitetilasta valmisteltavan lain näkökulmasta.

Esitysluonnoksessa ehdotetut säännökset tuomioistuimen määräämästä pääsykiellosta edellyttäisivät muutoksia tuomioistuimen tietojärjestelmään, jotta asiaa koskevat ratkaisut voitaisiin tehdä. Poliisin rekisteriin tulisivat puolestaan käsiteltäviksi uusina tietolajeina pääsykieltoa koskevat tiedot. Lisäksi ehdotetaan, että poliisi voisi luovuttaa tiettyjä välttämättömiä tietoja elinkeinonharjoittajalle pääsykiellon hakemiseksi. Esitysluonnoksessa on todettu tuomioistuimille aiheutuvan noin 50 000 euron kertaluontoinen kustannus pääsykiellon määräämisen edellyttämästä tietojärjestelmätoteutuksesta. Myös poliisin tietojärjestelmiin olisi tehtävä vähäisiä muutoksia. Nämä muutokset tehtäisiin osana tietojärjestelmien tavanomaista kehitystyötä.

Hallituksen esitysluonnoksen 5.3.7. luvussa on arvioitu esityksen vaikutuksia tietoyhteiskuntaan ja tietosuojaan. Luvussa on samalla arvioitu osaltaan lyhyesti tiedonhallinnan muutosvaikutuksia. Valtiovarainministeriö katsoo, että tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointia olisi jatkovalmistelun aikana hyvä pyrkiä täsmentämään tiedonhallintalain 8 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla, esimerkiksi arvioimalla ehdotettuja muutoksia suhteessa tiedonhallintalain 4 luvussa säädettyihin tietoturvallisuusvaatimuksiin ja -toimenpiteisiin, 5 luvussa säädettyihin tietoaineistojen muodostamista ja luovutustapaa koskeviin vaatimuksiin ja 6 luvussa säädettyihin asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan vaatimuksiin.

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Valtiovarainministeriö				
PL 28 00023 Valtioneuvosto	Snellmaninkatu 1 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.vm@gov.fi

ICT-johtaja, ylijohtaja	Jarkko Levasma
Neuvotteleva virkamies	Santtu Viiman

VN/26860/2023-VM-30

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Viiman Santtu 913060725	Levasma Jarkko 91256614R
2026-06-12	2026-06-12